

[Kristen Amby.]

og 5 i paragraffen, altså med hensyn til fast bopæl i Grønland mindst 6 måneder forud for indgivelsen af ansøgning om at opnå næringsret, ikke blot gælder de unge grønlændere, der på det tidspunkt i 6 måneder måtte have opholdt sig i Grønland, men også gælder danske, der agter sig til Grønland. Det går jeg ud fra; der står da heller ikke udtrykkeligt, at den ikke gælder dem, men som eksempel i bemærkningerne er udelukkende nævnt den unge grønlænder, der et stykke tid har opholdt sig i Danmark.

Endelig er der forslag til lov om en grønlandsk erhvervslånefond, der knytter sig til de to forslag, jeg allerede har omtalt, forslaget om den grønlandske handel og forslaget om udøvelse af erhverv i Grønland. Forslaget om en grønlandsk erhvervslånefond er for Grønland en slags finanslov, og vi har ingen indvendinger at gøre herimod. Jeg må måske have lov til at sige, at dette forslag er præget af, at man virkelig ønsker, at både grønlænderne selv og danske i frit initiativ og på privat ejendomsrets basis skal være med til at udvikle næringslivet i Grønland. Vi må håbe, at det så sker. Det er ganske naturligt, at de, der vil påtage sig en sådan opgave, vil udøve sådant erhverv, både kan have ønske om og være nødt til at skaffe mere kapital, end de selv kan præstere, og det er rimeligt, at staten enten gennem lån eller ved køb af en del af aktiekapitalen, altså som medinteresseret, giver mulighed for, at de nødvendige midler kan skaffes.

Jeg skal til slut blot fremkomme med et par enkelte bemærkninger. Statsministeren påpegede i sin fremsættelsestale, at Danmark som kolonimagt og som medlem af De Forenede Nationer i forholdet til Grønland har ganske særlige forpligtelser. Jeg må måske have lov til at gentage en enkelt sætning af den citerede bestemmelse i De Forenede Nationers pagt. Det hedder her:

„De“ — det vil sige kolonimagterne — „påtager sig som et helligt hverv forpligtelsen til indenfor det ved nærværende pagt oprettede mellemfolkelige freds- og sikkerhedssystem at fremme til det yderste disse områders indbygges velværd.“

Jeg synes, vi kan have lov til at påstå, at det er i den ånd, at også dette reformlovgivningsarbejde er udformet, og selvom vi i Danmark næppe turde bruge så stærkt et udtryk som „et helligt hverv“, har vi måske lov til at sige, at vi har en god samvittighed overfor både vore gjorde gerninger og det nu påbegyndte værk.

Steen: I den tale, den højtærede statsminister holdt ved fremsættelsen af de forslag, vi her behandler, er der et afsnit, som jeg til indledning gerne et øjeblik vil opholde mig ved, og jeg gør det for at give dette afsnit min mest uforbeholdne tilslutning. Det er det afsnit, hvor statsministeren siger: „vi har gennem århundreder været os vort ansvar bevidst overfor grønlænderne“, og hertil føjer: „den politik, Danmark har ført i forholdet til Grønland, fra Hans Egedes tid til vore dage, er ført i forståelse og harmoni med den grønlandske befolknings egne ønsker“.

Når jeg giver dette afsnit min tilslutning, er det fra min side et udtryk for, at jeg i dag med stor taknemlighed og beundring mindes den række gode danske kvinder og mænd, der gennem tiderne har udført et stort, dygtigt og opofrende arbejde i det grønlandske folks tjeneste, det gælder indenfor kirken og skolen som indenfor erhvervslivet og på det administrative område. Det er disse menneskers og det er Danmarks ære, at vi aldrig har ønsket at påtvinge det grønlandske folk noget, det ikke selv ønskede, men har øvet den gerning i Grønland, som blev os betroet, i respekt for det grønlandske folk, dets kultur og sprog og for folkets af det vældige, skønne og trodsige lands natur og livsvilkår prægede indstilling.

Vi har i alt vort arbejde for grønlænderne ihukkommet det gamle ord: vent og tag godtfolk med! Jeg afviser ikke enhver kritik, der kommer fra kredse, som synes, det ikke er gået stærkt nok, men stort set tror jeg, vi har handlet rigtigt ved at følge den linie, der udfra vi danskernes folkelige og menneskelige indstilling naturligt måtte blive vor. Og så møder vi i efterkrigstidens år fra det grønlandske folk selv ønsket om gennemgribende ændringer i de hidtil gældende regler indenfor det grønlandske samfund.

Det er efter min bedømmelse et naturligt resultat af den hidtidige udvikling, men når det kommer til gennembrud nu i det omfang, som tilfældet er, kan det sikkert sættes i forbindelse med det så ofte påpegede forhold, at de gamle grønlandske erhverv tildels svigter, og at det er under nødvendighedens lov, grønlænderne i dag ser sig om efter nye erhvervsmuligheder. Lykkeligvis findes sådanne i forbindelse med fiskerierhvervets udvikling, men det forudsætter uddannelse i moderne fangstmetoder, forudsætter kapitalinvestering og organisation udover, hvad grønlænderne selv har mulighed for at klare. Til løs-